

AVELSMÅL

för Svenska Herefordföreningen

Hereforddjuren har sitt ursprung i Herefordshire i England. Därifrån har de spridits och är en av världens populäraste nötkreatursraser. Till Sverige kom de på 1950-talet och är idag landets största köttträs.

Hereforddjurens popularitet beror på att de karaktäriseras av ett lugnt och behagligt temperament, har bra modersegenskaper med lätta kalvningar, att de är goda naturvårdare och mycket bra grovfoderomvandlare med lågt vinterfoderbehov. Köttkvaliteten är erkänt god och detta efterfrågas alltmer av konsumenterna. Tillväxtförmågan är god och kan vid intensiv uppfödning av tjurar uppgå till 2000 g/dag.

Övergripande mål

Hereforddjuren ska producera ett välsmakande kött som uppskattas av konsumenterna. Produktionen ska vara lätthanterlig och ekonomiskt lönsam för uppfödarna och kunna ske på effektivt och miljövänligt sätt, där landskapsvården är en viktig del.

Delmål: produktion

1. Köttkvalitet

Att behålla och vidareutveckla den goda köttkvalitet med hög marmoreringsgrad, som är rasens kännetecken.

Avelsvärdering av slaktkroppsegenskaperna formklass, fett och slakttillväxt ger bra möjligheter i avelsarbetet: värdena för formklass och slakttillväxt bör man sträva efter att höja medan fett bör bibehållas på befintlig nivå. Metoder för mätning av marmoreringsgrad är under utarbetande, både på levande djur och på slaktkroppar. När dessa kommer ska aveln inriktas på att öka marmoreringsfettet.

2. Tillväxt

God tillväxtförmåga är viktig för att kunna få effektiv och lönsam köttproduktion.

Individprövningen är ett bra sätt få fram tjurar med hög tillväxtkapacitet och det är av stor vikt att tjurkalvar i tillräckligt antal anmäls och sätts in.

Genom köttboskapskontrollen erhålls avelsvärden för tillväxtförmåga för urval på besättningsnivå.

Avelsmålet kan sättas till en 200d-vikt om 275 kg för kvigkalvar och 300 kg för tjurkalvar, samt en 365d-vikt om 400 kg för kvigor och 500 kg för tjurar. För att nå detta bör de direkta avelsvärdena för tillväxt vara minst 105.

För stamboksföring krävs 200-dagarsvikt minst 220 kg för kvigkalvar och 260 kg för tjurkalvar eller 365-dagarsvikt minst 320 kg respektive 460 kg (2014).

Delmål: funktion

3. Fruktsamhet

Både tjurar och kor måste ha god fruktsamhet. Särskilt viktigt är det att avelstjuren inte falerar, men idag finns ingen praktisk metod att kontrollera tjurarnas fruktsamhet.

Kvigorna ska kunna kalva in vid ca 24 mån ålder och korna bör kunna hålla ett kalvningsintervall på 12 mån.

För bättre avelsframsteg med hjälp av semin, krävs hondjur med tydliga brunsttecken.

4. Kalvningsförmåga

Hereforddjurens kalvningsresultat ligger bra till, mätt både som andel svåra kalvningar och % dödfödda kalvar, i jämförelse med övriga köptraser. Detta goda läge bör bevaras, så att inte tillväxthöjning riskerar att leda till försämring, då dessa båda avelsmål motverkar varandra.

Kalvarnas korrigerade födelsevikt bör inte öka jämfört med nuvarande 42 kg för kvigkalvar och 44 kg för tjurkalvar, i genomsnitt. I BLUP-värdena för födelsevikt direkt och maternell ges instrument för urval och man bör ligga nära 100 för båda värdena. Fix-värdet anger andelen lätta kalvningar.

5. Mjolkproduktion

Kons mjölkproduktion är av mycket stor betydelse för kalvens tillväxt fram till avvänjning (200 dagar) och det är eftersträvansvärt att förbättra denna. BLUP-värdet för maternell tillväxt till 200 d är det mått som anger kons mjölkanlag och detta värde bör helst vara minst 105 hos utvalda avelsdjur.

6. Övriga modersegenskaper

Kon ska direkt efter födseln ta hand om sin kalv omsorgsfullt, utan att vakta kalven gentemot skötaren, och också i fortsättningen fram till avvänjningen måna om kalven på ett bra sätt.

7. Lynne

Hereforddjurens goda lynne är en stor tillgång och bör bevaras så att avvikande individer direkt gallras bort.

8. Exteriör

Avelsmålet ska vara en funktionell exteriör. Nuvarande storlek bör bibehållas, vilket innebär storlekstyp 7 i medeltal. Korna ska ha juver och spenar som gör det lätt för kalven att dia. Ben och klövar ska vara korrekta. Skelettets utformning ska ge förutsättningar för bra köttansättning och god kalvningsförmåga.

Beslutat vid Herefordföreningens styrelsemöte den 19 september 2014